

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 12.6.2006 63. vuosikerta Numero 2 Sivu 15

Emolehmien ruokintakertojen vähentäminen ei tuo suuria säästöjä

Lauri Juntti, MTT

Emolehmillä ruokintakertoja vähentämällä pyritään säästämään työkustannuksia ja siten parantamaan tuotannon taloudellista tulosta. Tutkittujen työmenekkien perusteella emolehmien ruokinta joka kolmas päivä pienensi kokonaistyökustannusta noin viidenneksen verrattuna päivittäiseen ruokintaan. Saavutetut säästöt eivät vaikuta kovin paljon emolehmätilan taloudelliseen kokonaistulokseen, mutta harvennetun ruokinnan tarjoamat muut edut voivat olla kustannussäästöjä oleellisempia.

Työtehosteuran tutkijat mittasivat emolehmien hoitotöihin kuluvaan aikaan ruokintakokeen eri vaiheissa MTT:n emolehmänavetalla Tohmajärvellä. Pääpaino työaikatutkimuksissa oli sisäruokintakauden töissä, joissa eläinten ruokintaan liittyvät työt eri ruokintatiheyksillä erosivat toisistaan; osalle eläimistä rehut jaettiin tavalliseen tapaan päivittäin, osalle kolmen päivän rehuannos kerralla joka kolmas päivä. Laidunkaudella kaikki emot vasikoineen olivat yhdessä ryhmässä samalla laitumella. Tutkimuksen mukaan säilörehun ja kuivan heinän jako joka kolmas päivä vähensi ruokintatyömenekkiä 35 % kerran päivässä tapahtuvaan ruokintaan verrattuna. Tohmajärven emolehmänavetan olosuhteissa tämä merkitsi vajaan kolmen tunnin työnmenekin säästöä emoa ja vuotta kohti laskettuna.

Työtä säästy, mutta ei juuri rahaa

Eri ruokintatapojen taloudellisia vaikutuksia tutkittiin vertaamalla niiden kustannuksia keskenään. Ainoa kustannusero eri menetelmien välillä oli työkustannuksissa, mutta työkustannuksen säästön merkityksen selvittämiseksi tutkimuksessa määritettiin lisäksi emolehmätuotannon koko tuotantokustannus emoa ja vuotta kohden. Suurin yksittäinen kustannuserä molemmilla ruokintatiheyksillä on rehukustannus, jonka osuus kokonaiskustannuksista on yli 30 %. Suuri kustannusvaikutus on myös muilla muuttuvilla kustannuksilla, joiden osuus kokonaiskustannuksista on molemmilla ryhmillä yli 25 %. Myös yleis-, kone-, rakennuskustannusten osuus kokonaiskustannuksesta on suurempi kuin työkustannuksen. Emolehmien ruokinta joka kolmas päivä alensi kokonaistyökustannusta noin 19 % joka päivä tapahtuvaan ruokintaan verrattuna. Koko tuotantokustannusta tarkasteltaessa kustannussäästö on noin kolme prosenttia.

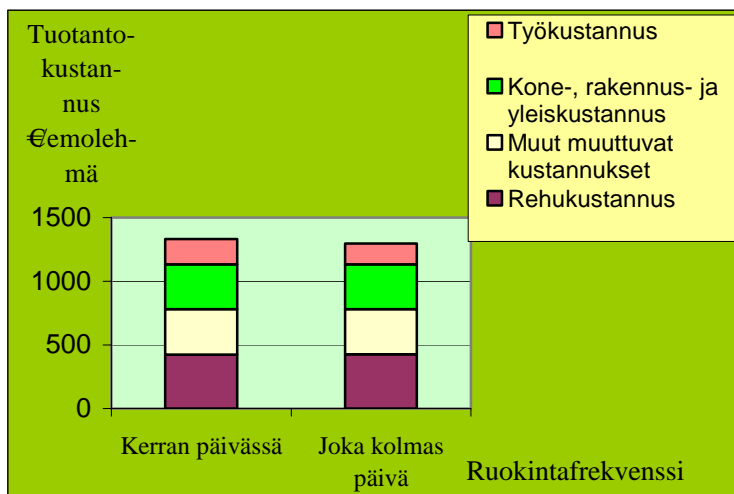
Onko ruokinnan harventamisesta hyötyä?

Joka kolmas päivä tapahtuvalla ruokinnalla saavutettava kustannussäästö suhteutettuna koko tuotantokustannukseen ei ole kovin suuri. Tähän on syynä se, että työkustannuksen osuus emolehmätilan kokonaiskustannuksista on pieni verrattuna esimerkiksi rehukustannukseen.

Kokeessa käytetyt työmenetelmät eivät kaikilta osin vastanneet yleisesti emolehmätiloilla käytettäviä työmenetelmiä. Koetoiminnan vaikutusta työaikaan ei myöskään pystytty täysin poistamaan. Siten harvennetulla ruokinnalla saavutettava työnsäästö on tarkkaa tietoa haluttaessa katsottava aina tilakohtaisten olosuhteiden mukaan. Viime vaiheessa työnsäästön merkitys riippuu käytetyistä työmenetelmistä ja karjan koosta. Isossa yksikössä pienilläkin eläinkohtaisilla säästöillä voidaan saada aikaan merkittävä kokonaisvaikutus.

Kokeessa todettu harvennetun ruokinnan soveltuminen emolehmillä voi kustannussäätöjen ohella tarjota muita hyötyjä, kuten jouston mahdollisuuden emolehmätuotannon töiden järjestämiseen. Tällaiset tekijät voivat luoda tilalle mahdollisuuksia päästä aikaisempaa parempaan taloudelliseen kokonaistulokseen esimerkiksi sivuansioiden avulla.

Lisätietoja: lauri.juntti@mtt.fi
puh. (09) 5608 6270

Emolehmätuotannon kustannusrakenne eri ruokintafrekvensseillä.